

258 SERİ NO'LU TAHSİLAT GENEL TEBLİĞİ

Belge türü	Tebliğ (Mülga)
Kanun	AMME ALACAKLARININ TAHSİL USULÜ HAKKINDA KANUN
Tebliğ grubu	TAHSİLAT GENEL TEBLİĞLERİ
Tarih	21.12.1955
Sıra no	258

Eskiden 10 senelik tahsil zamanaşımına tabi olupta, 6183 sayılı Âmme Alacaklarının Tahsil Usulü Hakkındaki Kanunla tahsil zamanaşımı müddeti 5 seneye indirilen ve bu 5 senelik müddet henüz dolmamış bulunan Âmme alacakları ile, mezkûr kanunun yürürlüğe girdiği tarihte beş senelik tahsil zamanaşımı süresine doldurulmuş bulunan bu kabil alacakların zamanaşımının ne şekilde hesaplanacağına tereddüt edildiği Vekâlete intikal eden hadiselerden öğrenilmiş ve bu hususta Divanı Muhasebatla yapılan muhabere sonunda kararlaştırılan hususlar aşağıda açıklanmıştır.

Malûm olduğu üzere, 6183 sayılı Kanunun yürürlüğe girmesinden evvel âmme alacakları, tahsil müruruzamanı bakımından, hususi kanunlarında yazılı müruruzaman müddetlerine, hususi kanunlarında müruruzaman müddeti gösterilmemiş olanlar ise 2656 sayılı Kanunun 6 ncı maddesi gereğince, tahsilinin taallük eylediği mali yılı takip eden yıldan başlamak üzere, beş yıllık müruruzamana tabi idi. Aynı madde hükmüne göre, akitlerle sair muamelelerden doğan Hazine alacakları umumi hükümlere tabi bulunuyordu. Hususi kanunlarında zamanaşımı hükmü bulunmayan para cezaları hakkında da Türk Ceza Kanununun para cezalarına müteallik zamanaşımı hükümleri tatbik ediliyordu.

6183 sayılı Kanun 102 inci maddesinde para cezalarına ait hususi kanunlarındaki zamanaşımı hükümlerini mahfuz tutmak kaydı ile, bütün âmme alacaklarını, vâdeyi takibeden yıl başından itibaren beş yıllık zamanaşımına tabi tutmuş ve 116 ıncı maddesinin 7 inci fıkrası ile 2656 sayılı kanunun, 14 üncü fıkrası ile de kanunların vergi, resim ve harçların tahsil zamanaşımına müteallik hükümleri yürürlükten kaldırılmıştır.

Maksat tahsil zamanaşımı bakımından âmme alacaklarında, takibat için kâfi bir müddet kabul etmek ve bir birlik sağlamaktır. Zamanaşımını kesen sebep olarak eskiden yalnız haciz tatbiki kabul edilirken, 103 üncü maddede bu sebeplerin taaddüt ettirilmiş olması da beş senelik müddeti kâfi gördüren bir amildir. Ancak para cezalarının tahsili cezanın infazı mahiyetinde olduğundan, bunlarda hususi kanunların ve Türk Ceza Kanununun kabul ettiği müruruzaman esasları ipka edilmiştir.

6183 sayılı Kanun şumulüne giren âmme alacaklarının 5 senelik zamanaşımına tabi tutulması hükmü muvacehesinde, akde müstenit alacaklardan hususi kanunlarda Tahsili Emval Kanununa göre takip edileceği hakkında hüküm bulunanlar, 6183 sayılı Kanunun 2 inci maddesi ve 3 üncü maddesinin âmme alacağının tarifine ait hükmü dolayısıyla, mezkûr kanun şumulüne girdiğinden, evvelce 10 senelik olan zamanaşımının 5 sene olarak tatbiki icabetmektedir.

Hususi kanunlarında Tahsili Emvâl Kanununa göre takip edileceği kaydı olmayan akitten doğma alacaklar, esasen 6183 sayılı Kanun şumulüne girmediğinden, bunların maruruzaman müddetleri umumi hükümlere göre yine 10 sene olacaktır. Şu halde yalnız Âmme Alacaklarının Tahsil Usulü Hakkındaki Kanun şumulüne giren alacaklarda tahsil müruruzamanı hükmü tevhid edilmiş bulunmaktadır.

6183 sayılı Kanunun neşri tarihi ile yürürlüğe girdiği tarih arasında altı aya yakın zaman bırakılmış olduğundan, kanunda, 10 senelik müruruzamandan 5 senelik müruruzamana geçiş dolayısıyla mer'iyet tarihinde eski kanuna göre işlemekte olan müruruzamanlar için bir intikal hükmüne yer verilmemiştir.

Divanı Muhasebat Riyasetince de iştirak edildiği üzere; gerek (6183 sayılı kanun -para cezalarına ait hususi kanunlarındaki zamanaşımı hükümleri mahfuz tutulmak kaydıyla- vâdesinin rastladığı takvim yılı başından itibaren beş yıl içinde tahsil edilmeyen âmme alacaklarının zamanaşımına uğrayacağını gösteren 102 inci maddesi muvacehesinde) ve gerek keyfiyetin mezkûr kanunun (bu kanunun yürürlüğe girdiği tarihten evvel Tahsili Emvâl Kanununa göre başlamış takiplere ait müteakip muamelelerin, bu kanunun hükümleri dairesinde cereyan edeceğini tasrih etmiş bulunan) birinci muvakkat maddesinin ışığı altında ve aynı zamanda eski hükümlere göre işlemekte olan müruruzamanlar için, beş senelik müruruzamana geçiş dolayısıyla; 6183 sayılı Kanunla ayrı bir intikal devresi kabul edilmediği de gözönünde bulundurulmak suretiyle evvelce 10 senelik müruruzamana tabi olup ta 6183 sayılı Kanunun mer'iyeti tarihine intikal eden muamelelerin müruruzaman bakımından aşağıdaki esaslar dahilinde yeni

